

'DE' NEDERLANDSE HAND

1. Loop met bijna gestrekte arm op de ander af
2. Geef uw réchterhand
3. Buig uw elleboog als u vlakbij bent
4. Aankijken, wegstijven en dan weer aankijken
5. Houd uw hand vertikaal
6. Bots met de 'oksel' van uw duim stevig in de oksel van de andere duim
7. Knijp stevig in de andere hand ('ferm')
8. Schud éénmaal stevig vertikaal, er komen dan vanzelf twee naschokjes bij
9. Glimlach op dat moment en/of knik vriendelijk
10. Druk uw duim stevig in het zachte vlees van de ander, dan méént u het

'DE' ARABISCHE HAND

1. Let er op óf de ander een hand wil geven
2. Geef een zachte ('respectvolle') hand
3. Kijk de ander niet ('brutaal') in de ogen
4. Breng uw hand naar uw hart

OMGAAN MET KORTE LONTJES / MACHOGEDRAG/ STRAATCULTUUR

Hans Kaldenbach

www.hanskaldenbach.nl

HOE KIJKEN ZE NAAR U?

HOE KIJKEN ZE NAAR U?

- ◉ Wie gaat hier winnen? Wie is de sterkste?
Onaanraakbaar
- ◉ Verongelijkt, boos, wantrouwend
Snel aangevallen
Geen 'zwaktes' erkennen
Altijd in competitie en oppositie
Anderen de schuld geven
- ◉ Hoor ik erbij, hoor ik er niet bij?
Gekwetst, verwend, afgewezen, bang

HOE KIJKEN ZE NAAR U?

- ◉ De wereld is rechtvaardig voor iedereen.
Als je normaal doet hoor je er gewoon bij.
→Ontspannen 'respect' gevoel
- ◉ Ze (autoriteiten) zijn tegen ons. Ons soort mensen wordt altijd gepiepeld.
Gevoel: wantrouwen, buitengesloten
→Kort lontje. 'respect' steeds op spanning

DOEL:

- ◉ **Begrijpen**, snappen, kunnen inleven
Verstand + gevoel
Noodzakelijk voor professionaliteit
- ≠
- ◉ **Begrip**. Er begrip voor hebben, het goedvinden. Het ermee eens zijn
Oordeel, norm
Niét nodig voor professionaliteit

Onduidelijke m.v.: Snap je me? Kan je je dit voorstellen? Kan je dat begrijpen? Het luttelende mm mm. Ok, ok, ok.

PANIEK BIJ PROFESSIONALS

Vroeger konden ze me de moeilijkste klassen geven...

Het lijkt wel of ik het niet meer kan

BEGRIJPEN ≠ BEGRIP -1-

- ◉ *Je kunt jezelf verdedigen, dat is goed*
- ◉ *Jij kan voor jezelf opkomen*
- ◉ *Daar zal je later veel aan hebben*
- ◉ *Je laat je niet beledigen...*
- ◉ EN:
- ◉ *Ik wil absoluut niet dat je iemand slaat; ik wil ook niet dat iemand jou slaat*
- ◉ *Kan je een andere manier vinden om...*

BEGRIJPEN ≠ BEGRIP -2-

Klinkt het woord 'zelfbeheersing' tuttig?

- ◉ *Sterk blijven*
- ◉ *Jezelf onder controle houden*
- ◉ *Je niet laten uitlokken*
- ◉ *Cool blijven ...* (161)

STRAAT- EN SCHOOLCULTUUR

(= HUISBELLINGSCULTUUR)

◉ Masculien, 'hard'	Feminien, 'zacht'
◉ Respect éisen	Respect (ruimte) géven
◉ Stoer, ongenaakbaar	Open, inschikkelijk
◉ Oppositioneel	Ingevoegd
◉ School is voor losers	School is belangrijk
◉ Kort lontje	Zelfbeheersing
◉ Sterk zijn, vechten (in media gepromoot)	Praten, compromissen (belachelijk gemaakt)

Leer ze schakelen!
Als de opvoeders zwak zijn...
Als het kind zwak is...

STRAATCULTUUR GEDRAG:

- ◉ *Als je iets van ze zegt staan ze meteen op scherp*
- ◉ *Nooit toegeven dat ze iets gedaan hebben*
- ◉ *Ze praten op een hondsbrutale toon tegen je*
- ◉ *Je voelt hun minachting, zeker als je vrouw bent*
- ◉ *Ze dreigen vaker, gebruiken gemakkelijk geweld*
- ◉ *Ze pakken je op je zwakste punt*
- ◉ *Je moet altijd mij /ons hebben. Zij doen het ook!*
- ◉ *Als je ze aanraakt is het alsof je ze in elkaar slaat*

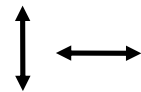
OMGAAN MET JONGEREN

**U kunt de wind niet veranderen
Maar hoe de zeilen staan...
... bepaalt u zelf**

Als u alleen maar kláágt over de wind:
Permanent boos verontwaardigd.
Verzeuren en verzuren op school en thuis
Afhaken, burn out

'DE' JEUGD VAN TEGENWOORDIG:

- ◉ Leeftijd en functie, uniform, titel, zijn 'geen' argument meer.
- ◉ Een correctie wordt meestal alleen aanvaard als er éérst contact is gelegd
- ◉ Jongeren zijn gevoeliger voor kwetsing en 'autoritair' gedrag. Ze verwachten 'respect'

OMGAAN MET KORTE LONTJES

Vaak werkt dit :

1. Leg contact als er nog niets aan de hand is
2. Zorg voor structuur, duidelijkheid
3. Wacht niet tot u écht kwaad bent
4. Blijf niet kijken nadat u het gezegd hebt
5. Als u iets zag, vraag niet of hij het deed
Vraag ook niet onbewust om instemming
6. Hou het klein, hou het kort
7. Negeer de ontkenning, richt u op herstel
8. Indirect taalgebruik ipv ik-boodschappen
9. Bied een eervolle uitweg
10. Grondtoon: je bent goeie jongen; EN: dit kan niet!
Zie 30 +25 tips in 'Korte lontjes'

WAT JONGEREN NODIG HEBBEN:

- ◉ Warmte, plezier, aandacht, erkenning, respect, niet afbranden, nog een kans geven
- ◉ Duidelijkheid, structuur, consequent zijn, regels, grenzen

→ Duidelijkheid met veel liefde
→ Warmte met veel grenzen
Vgl. paardenfluisteraar, opvoedingsnanny

WAT ZIT ÓNDER UW GEDRAG?!

(UIT BALANS: TE TOEGEEFLIJK ← → TE STRAK)

- ◉ Warmte, aandacht, vertrouwen bieden, steun, nog een kans geven, etc.

belang van de leerling

uit slapte, geen ruggengraat, conflictangst, aardig willen zijn

- ◉ Structuur, regels, grenzen, duidelijkheid.

belang van de leerling

uit angst voor controleverlies, boosheid, pissigheid, afkeer

REAGEREN MET 'JUDO':

- ◉ Juf, hoe is uw seksleven?
- ◉ Politie Slotervaart
- ◉ Spugen in de kantine
- ◉ Winkeldiefstal
- ◉ Plassen in de lift
- ◉ Smerige voeten op de bank
- ◉ Hangjongeren, 2 uur 's nachts
- ◉ Fiets gestolen op school

Hoe meer 'judo', des te meer wordt later uw 'karate' geaccepteerd!

HOE AANSPREKEN OP GEDRAG? EFFECTIEF GRENZEN STELLEN.

- ◉ **Judo**
Eerst contact leggen
- Niet afbranden ('respect')
- Vragen om gedragsverandering (= meebewegend ombuigen!)
- ◉ **Karate**
Confronteren. Meteen de grens stellen.
- Beschadigend, gedrag en persoon afwijzen
- Neutraal, 'respectvol'. Alleen gedrag afwijzen

N.B. Kickboksen en atkido

KORTE LONTJES, NA KRITIEK / CORRECTIE:

- ◉ Wat u hoopt en onbewust verwacht:
DE BURGERLIJKE CULTUUR
- ◉ Wat u krijgt:
DE STRAATCULTUUR

ALS U JONGEREN CORRIGEERT:

BURGERLIJKE CULTUUR:

1. "Sorry"
2. Letterlijk toegeven, bekennen
3. Spijt, berouw, nederigheid
4. Herstellen, teruggeven.
5. Redenen geven. De schuld bij jezelf zoeken.
6. Beterschap beloven.
7. De berisping lijdzaam ondergaan.

ALS U JONGEREN CORRIGEERT:

STRAATCULTUUR

1. Géén "sorry".
2. Ontkennen, júist als het gezien is
3. Macho-gedrag, verontwaardigd, je discrimineert
4. Zich slachtoffer voelen. De schuld afschuiven
5. Soms bedreigen
6. Niet: beterschap beloven
7. Een berisping niet pikken
8. Herstellen, indien behoud van waardigheid

ALS U JONGEREN CORRIGEERT:

STRAATCULTUUR

1. Géén sorry.
2. Ontkennen, júist als...
3. Macho-gedrag, verontwaardigd, je discrimineert, soms dreigen
4. De schuld afschuiven, bij een ander leggen
5. Niet beterschap beloven
6. Berisping niet pikken
7. Herstel alleen indien behoud van waardigheid

BURGERLIJKE CULTUUR

1. Sorry
2. Toegeven, bekennen
3. Spijt, berouw, nederig
4. Herstellen, teruggeven.
5. Redenen geven. De schuld bij jezelf leggen.
6. Betschap beloven.
7. Een berisping lijdzaam ondergaan.

ZOON, ROOK JE?

BEKENNEN BIJ TABOEONDERWERPEN, TRADITIONELE CULTUREN.

Als de hiërarchie groot is én de sociale druk sterk!
Alleen bij taboes. Afhankelijk van de cultuur is het gebied van taboes groot of klein.

1. De zoon is bedeesd [=respectvolle bekentenis]
2. De zoon geeft **FEIT** → **NORM** antwoord!!
Ik heb het niet gedaan [=ik weet hoe het hoort]
3. Hij zou eventuele straf aanvaarden.

Vgl: Ben je homo, was je prostitué, ben je een beetje racistisch, kleptomaaan, voyeur, etc.

ERNSTIGE MISDRAGINGEN, U WEEÏ NIÉT WIE...

Poep aan de wanden, vernielingen, diefstal, etc.

- U móét een band hebben!!
- Jongens/meiden, willen jullie me helpen?
- Vanuit een band doet u een emotionéél appèl
- Neutrale woorden gestolen, verdwenen →kwijt, weg
- Bied waardig herstel: vergeten, vergissing, per ongeluk
- Als je iemand ziet die ... wil je vragen of...
- Het blijft onder ons: ik hoef niet te weten wie, wat...
- Soms dreiging inbouwen: iemand iets gezien...; camera
- Verlaag de drempel: ergens neerleggen

STOER GEDRAG AFBOUWEN

- ◉ *Jij laat niet over je heen lopen.* Daarna je grens stellen: *ik wil niet dat je...*
- ◉ *Je mag woedend zijn.* En ik wil niet...
- ◉ *Een vent beheerst zich:* blijft sterk, houdt de controle, laat zich niet uitlokken
- ◉ De hardste schreeuwer niet alle aandacht
- ◉ Praten is beter dan vechten. Norm stellen!
- ◉ *'Jantje en ik'* i.p.v. *'Ik en Jantje'*
- ◉ Leer praten, ook over 'zwakke' gevoelens
- ◉ Maak duidelijk: anti-school houding is keuze
- ◉ Straattaal buiten o.k., maar niet hier

UW TAALGEBRUIK STUURT UW DENKEN

- ⦿ Gasten → jongens, leerlingen
- ⦿ Rommel, bende → spullen, papier
- ⦿ Er op af gaan → naar ze toe gaan
- ⦿ De waarheid zeggen → waar u last van hebt
- ⦿ Hij is Turk → hij is Turks
- ⦿ Hoofddoekje → hoofddoek
- ⦿ Jullie, altijd hetzelfde → jij, deze situatie
- ⦿ Kletsen → praten

⦿ Woede geeft u de illusie dat u grip hebt op de situatie: etteren, zuigen, bloed onder nagels, spuugzat, tuig, klotekind, tegenwoordig, eens en voor altijd...

PAARD EN RUITER

Buiten de kaders denken:

Zet beide ruiters op de paarden!!

- ⦿ De beide paarden moeten volledig zichtbaar zijn, de ruiters ook
- ⦿ U mag niets scheuren of vouwen
- ⦿ Paarden en ruiters blijven in een plat vlak

Als het u niet lukt: probeer met andere ogen te kijken, buiten de kaders te denken...

VERDER LEZEN:

CULTUURVERANDERING NA ± 1970

- Van gezagopvoeding naar overlegopvoeding
- Van vertikaal naar horizontaal

U of jij zeggen?

Eigen kleding pakken

Jantje, wil je afwassen?

Mathilde in de bus

Als de partner ruzie heeft met de kinderen

Luna en de zaklantaarn

- Minder sociale controle

Bemoei je met je eigen kind

Als je er iets van zegt heb je zo een mes tussen je ribben

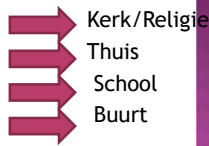
HOE KIJKEN ZE NAAR U?

HOE KIJKEN ZE NAAR U?

OPVOEDING TOT ± 1965, 'DORPS':

Alle opvoedingsinstaties hebben ongeveer hetzelfde doel

TWEE OORZAKEN VAN 'STRAAT'GEDRAG

Korte lontjes, oppositioeneel, dwars gedrag:

- Verwend of chaotisch: te weinig grenzen. Doorzeuren loont. Bij arm én rijk! Weinig frustratietolerantie. GROOT EGO. Woedend als iets móet.
- Buitengesloten, je uitgekotst voelen. Langdurige armoede. Veel chaos in het leven. GEKWETST EGO. Basale woede. Ergevoel permanent op spanning.

'EER' GESPREKKEN, STRUCTUUR:

U bent een goede vader [u slaat vanuit zorg, goede bedoelingen]

We maken ons zorgen over uw kind [toekomst, ook van u]

Wilt u ons helpen om...

Je bent een goede jongen

We maken ons zorgen om...

Hoe kunnen we je helpen om samen...

STRAATCRIMINALITEIT, JONGEREN TWEEDE GENERATIE.

USA, hoogste straatcriminaliteit:

- 1870-1900 Ierse katholieken
- 1900-1920 Oost-Europese Joden
- 1920-1940 Italianen
- 2010: Cub, Chin, Ital, Colom& Mexicanen

Na iedere arme immigratiegolf kan de tweede generatie 'alleen' via de misdaad carrière maken. De derde generatie heeft legale stijgmogelijkheden

NEDERLAND:

- ± 1960 Indo's
- ± 1970 Molukkers
- ± 1980 Surinamers
- ± 1990 Marokkanen
- ± 2000 Marokk / (Antill)
- ± 2010 Marokk / (Antill)
- ± 2020 ???

F. Bovenkerk "Hedendaags kwaad" Meulenhoff 1992. Bovenkerk noemt de tweede generatie de eerste generatie.

OUDE EN MODERNE GEHOORZAAMHEID

- **Gehoorzaamheid, traditioneel:**
Iedereen gehoorzamen, niet tegenspreken, zwijgen en slikken. Macht als basis
- **Gehoorzaamheid, modern:**
Niet macht, maar 'afpraak' als basis. Tegenspreken mag, uitleg vragen mag, maar niet op het moment dat politie, brandweer nadrukkelijk gehoorzaamheid vraagt / eist. Achteraf is er een klachtencommissie etc. (vrijwillig invoegen) (Evelien Tonkens: Spugen op kleine leiders)

TWEE SOORTEN ZELFWAARDEGEVOEL

- ◉ **Kracht door ontkennen van wat 'zwak' is.**
Hard, kracht, vastberaden, doortastend, eer, trots, moed, twijfelloos, respect afdwingen.
- ◉ **Kracht door acceptatie wat 'zwak' in je is.**
Ontvankelijk, rustig kwetsbaar, flexibel, ontspannen sterk, luisterend, ruimte geven.

DRIE SOORTEN JONGEREN:

- ◉ **Respect = Sowieso doen wat volwassenen vragen.**
Ruimte géven
- ◉ **Respect = je gehoorzaamt als...**
  - als ze het op een nette manier vragen én
  - als ze het voldoende goed uitleggen
(je kan wel ouder zijn... een uniform aanhebben...)
- ◉ **Respect = Ruimte éisen; jullie moeten mij respect geven; mij niet begrenzen; wie ben jij om mij...**
Stoer, machogedrag

Hans Kaldenbach:

KORTE LONTJES, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de klas, samenvatting.

Herkent u dit?

- Als u iets van ze zegt: *Waarom zegt u dat? U moet u altijd mij hebben!*
- Als u ze even aanraakt: *RAAK ME NIET AAN, wat raak jij me aan!*
- Als u duidelijk iets gezien hebt: *Dat heb ik niet gedaan. Dat lag er al.*
- Na een botte opmerking: *Als ik dat vind, dan mag ik dat toch zeggen? Dat is toch eerlijk!*

Sinds 1965 is de manier van opvoeden grotendeels van verticaal ↓ in horizontaal ↔ veranderd. Veel jongeren willen daardoor alleen nog maar aangesproken worden 'met respect': *ze willen zich niet gedwongen voelen*. Ze reageren vooral zo als ze geen band met u hebben. Ze vinden u dan al gauw autoritair en reageren met een kort lontje: *Waarom zou ik dat moeten doen? Wie bent u om dat te zeggen?* Elke grenstelling is dan 'gebrek aan respect'.

Door de judo aanpak medewerking krijgen zonder oeverloze 'discussies'.

U krijgt 30 concrete tips om medewerking te krijgen van korte lontjes zonder oeverloze 'discussies'. U gebruikt daarvoor de judo aanpak. De judo aanpak is: meebewegend het ongewenste gedrag ombuigen. Het is in deze tijd een voorwaarde om ontspannen uw pensioen te halen.

Twee voorbeelden.

Spuug bij de kluisjes, de judo aanpak.

Er ligt spuug bij de kluisjes. U weet niét of deze jongen het gedaan heeft.

U zegt: *Ah, wat is dat vies. Als jij iemand ziet die dat doet, wil je dan vragen of ie dat niet meer doet?*

U hebt de regie en ±60% kans dat hij ermee stopt.

U ziet dat het bij de judo aanpak gaat om in contact te blijven. U gaat niet vechten, vluchten of verstijven, bij de judo aanpak zoekt u verbinding, de vierde v. Pas op een later moment, vaak onder vier ogen, stelt u het gedrag aan de orde.

Uit een groep halen.

U wilt een kort lontje (m/v) uit een groep halen. Welke formulering heeft een beter effect?

-*Loop ff mee, ik wil je wat zeggen.*

-*Loop ff mee, ik wil je wat vragen.*

Karate: U hebt niet alleen gezag nodig maar ook letterlijk macht!

In opvoeding en onderwijs is ook dwang, letterlijk macht uitoefenen noodzakelijk. Gezag hebben is niet voldoende hoe graag opvoeders dat ook zouden willen. Macht uitoefenen, de karate aanpak, kan bij korte lontjes uiteraard gemakkelijk escaleren. Lees daarom de 25 concrete tips.

Een leerling spiekt, u ziet het duidelijk, de karate aanpak:

Tip: Niet vragen: *Wat doe jij nou? Zit jij te spieken? Zie ik dat goed?*

Wel iets zéggén, bijv: *Je spiekt, je hebt een 1.* Tip: Stel geen vraag als u iets te zéggén hebt.

Tip: Blijf daarna niet kijken of hij/zij het ermee eens is!

- ✓ Veel praktijkvoorbeelden
- ✓ Veel kleine slimme theorie-tjes
- ✓ Veel tips om morgen al te gebruiken

De school als prettige samenleving of als failed state.

Op uw school moeten de regels duidelijk zijn. Leraren en OOP moeten die regels, soepel en duidelijk handhaven, dus met judo én met karate. Als dat niet gebeurt, dan zullen leerlingen steeds meer macht overnemen. De kans daarop is het grootst als u veel ontregelde leerlingen hebt. Dan wordt uw school een *failed state* met de terreur van een groep intimiderende leerlingen.

Naast de vele voorbeelden van de judo- en de karate aanpak komt aan de orde:

- Wat gebeurt er *van binnen* bij een kort lontje? Lees het openingsinterview.
- Hoe krijgen leerlingen steeds vaker macht over hun docenten?
- Wat zijn de 30 tips om medewerking te krijgen van korte lontjes?
- Hoe krijgt u letterlijk meer 'macht', met minimale escalatie? 25 tips.
- Waardoor hebben leraren soms zelf een kort lontje?
- Welke eigenschappen hebt u nodig bij ontregelde leerlingen?
- Wat kunt u doen als leerlingen elkáár intimideren?
- Hoe kunt u ingrijpen bij vechtpartijen?
- Wat is effectief om gestolen spullen terug te krijgen?

Hans Kaldenbach

Korte lontjes, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de klas. Prometheus, Amsterdam.

Zie ook, van dezelfde auteur, bij dezelfde uitgever:

* <i>Lastige ouders, moeilijke leerlingen, 99 tips</i>	2019, 1 ^e druk	ISBN 90 446 4294 0	€ 16,00
* <i>Korte lontjes, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de klas</i>	2019, 16 ^e druk	ISBN 90 446 3141 8	€ 16,00
* <i>Machomannetjes, 99 tips... straatcultuur terug te dringen uit uw school</i>	2019, 15 ^e druk	ISBN 90 446 1813 6	€ 16,00
* <i>Respect, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de straatcultuur</i>	2019, 37 ^e druk.	ISBN 90 446 0706 5	€ 12,00
* <i>Hangjongeren, 99 tips voor buurtbewoners en voorbijgangers</i>	2016, 11 ^e druk.	ISBN 90 446 1151 9	€ 10,00
* <i>Doe maar gewoon, 99 tips voor het omgaan met Nederlanders</i>	2019, 51 ^e druk.	ISBN 90 446 3559 1	€ 10,00

Prijzen, juli 2019

Voor een lezing of training bij u op school: kaldenbach@telfort.nl

www.hanskaldenbach.nl

Hans Kaldenbach

LASTIGE OUDERS, MOEILIJKE LEERLINGEN, 99 TIPS

Veel herkenbare situaties, veel concrete handvatten, veel handige hulpzinnen.

Deel I: Lastige ouders.

U wilt lastige ouders begrenzen. U vergroot uw kans op resultaat als u éérst verbinding hebt gemaakt. Hoe krijgt u verbinding? Zie de 'hulpzinnen' bij 15 typen ouders. Drie voorbeelden:

- Boze ouders → *Ik zie dat er iets belangrijks is, vertel ... gaat u zitten ... wilt u koffie, thee?*
- Arrogante ouders → *U bent kritisch ... niet snel tevreden ... u wilt een school van hoge kwaliteit.*
- Verwennende ouders → *U wilt het beste voor ze ... u gunt ze alles ... dat ze niets tekort komen.*

Hoe gaat u hierna begrenzen? Wat doet u met (subtiele) bedreigingen?
Hoeveel intimidatie accepteert u? Hoe stopt u dan het gesprek?

Hoe reageert u op impulsmails?

Wat als ouders zeggen: *Jullie moeten ze veel harder aanpakken?*

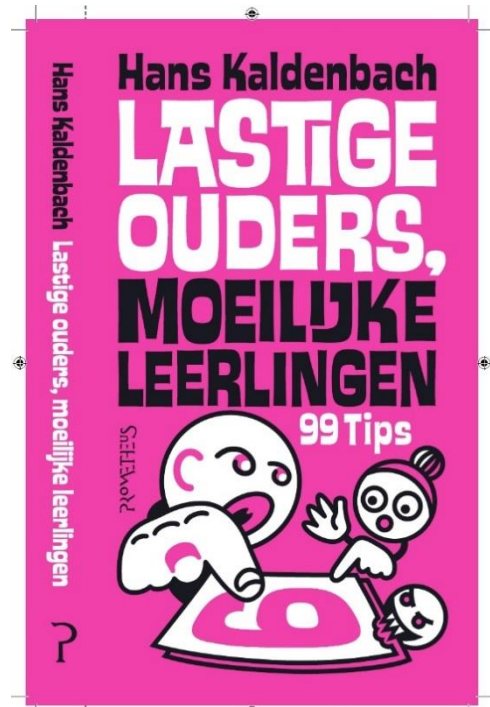
Hoe geeft u slecht nieuws?

Hoe reageert u op ouders die blind partij kiezen voor hun kind?

Wat zijn uw kwetsbare kanten, uw valkuilen?

Hoe geeft u een hand? Hoe kunt u soms al in twee seconden 60% relatiewinst bereiken?

De basisgedachte is: ú bent verantwoordelijk voor de beslissingen die u op school neemt. Ouders hoeven het daar niet per se mee eens te zijn.
Hoe maakt u dit respectvol duidelijk?

Deel II: Moeilijke leerlingen. *Vroeger kon ik de moeilijkste klassen aan ...*

Op steeds meer scholen zien wij paniek, ook bij ervaren professionals: *Vroeger kon ik de moeilijkste klassen aan, nu lijkt het soms alsof ik het niet meer kan ...*

Juist met uw moeilijkste leerlingen moet u éérst verbinding krijgen. U vergroot daarmee uw kansen om hen te begrenzen.

Enkele hulpzinnen om die verbinding te krijgen:

- Dominante leerling → *Jij kan goed voor jezelf opkomen ... laat niet over je heen lopen... daar zal je later nog veel plezier van hebben ...*
- Drukke leerling → *Jij kan snel denken ... zal niet vastroesten ... kan wel zes dingen tegelijk ...*
- Agressieve leerling → *Jij bent niet bang ... kan jezelf verdedigen ... laat je niet beledigen...*
- Pestende leerling → *Jij weet wat iemands zwakke plek is ... hebt mensenkennis ... is een waardevolle eigenschap van je ... daarmee zal je mensen gaan helpen ...*

Nu staat de leerling meer voor u open. Dat maakt uw kans op effectief begrenzen groter.

TIP: Gebruik na de verbindingszin het woordje EN, niet MAAR bijv: *EN ik wil dat iedereen zich veilig voelt in de klas, jij ook.*

Leerling: Van de andere leraren mag het wél.

U: Wat lastig voor je. Onthoud maar dat van mij niet mag.

Wat als u méérdere druktemakers in uw klas hebt?

Wat als u minachting voelt omdat u vrouw bent?

Wat doet u als een leerling bij de deur nog net even 'kutwijf' of 'stomme lul' roept.

Wat doet u met hun hondsbrutale toon? Wat als ze u negeren, vaak de k-woorden gebruiken?

Waardoor ontstaan 'oeverloze discussies'?

Wat, als leerlingen zeggen: *U bent maar een conciërge*. Of: *U discrimineert*.

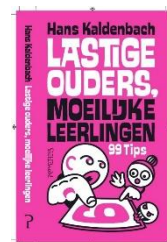
Is er iets vernield of gestolen? Hebt u poep aan de muren van de wc's? Lees een effectieve aanpak.

Hans Kaldenbach

Lastige ouders, moeilijke leerlingen, 99 tips

Uitgeverij Prometheus, Amsterdam, 2019

ISBN 90 446 4294 0   Prijs ± € 16,00

Van dezelfde auteur, bij dezelfde uitgever:

* <i>Korte lontjes, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de klas</i>	2019, 16 ^e druk	ISBN 90 446 3141 8	€ 16,00
* <i>Machomannetjes, 99 tips... straatcultuur terug te dringen uit uw school</i>	2019, 15 ^e druk	ISBN 90 446 1813 6	€ 16,00
* <i>Respect, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de straatcultuur</i>	2019, 37 ^e druk.	ISBN 90 446 0706 5	€12,00
* <i>Hangjongeren, 99 tips voor buurtbewoners en voorbijgangers</i>	2016, 11 ^e druk.	ISBN 90 446 1151 9	€ 10,00
* <i>Doe maar gewoon, 99 tips voor het omgaan met Nederlanders</i>	2019, 51 ^e druk.	ISBN 90 446 3559 1	€ 10,00

Prijzen, juli 2019

Voor een lezing of training bij u op school: kaldenbach@telfort.nl

Voor digitale samenvattingen van bovenstaande boeken: www.hanskaldenbach.nl

Samenvatting:

MACHOMANNETJES, 99 tips om de straatcultuur terug te dringen uit uw school

Wat is 'straatcultuur'?

Bij leerlingen met straatcultuurgedrag zien we de combinatie van **machogedrag** en een **anti-schoolse** houding. Het lesgeven is dan vermoeiend omdat ze vaak de strijd aangaan en nauwelijks een correctie aanvaarden. Deze jongeren hebben een **kort lontje**, ze vinden zichzelf stoer en ze zullen daarom niet gemakkelijk een grens accepteren. Dat is hun machobetekenis van 'respect': ze spijbelen, komen te laat, hebben geen boek bij zich, maken hun huiswerk niet en laten in de les demonstratief zien dat ze geen gezag aanvaarden.

Dit soort straatcultuur is gemiddeld vaker jongens- dan meisjesgedrag, vaker immigrant dan autochtoon en vaker stads dan dorps. Meestal is straatcultuur vooral een modieuze buitenkant, soms is het echt kernidentiteit.

Moeten we ons aanpassen aan de straatcultuur?

Nee, de school moet zich absoluut niet aanpassen. Scholen moeten er effectief mee omgaan. Daarom is het belangrijk dat leraren het machogedrag en de anti-schoolse houding wel snappen, begrijpen. Ze hoeven er geen enkel begrip voor te hebben!

Hoe kwam straatcultuur de school binnen?

Het is begonnen aan de randen van de school. Eerst in het fietsenhok, daarna op het plein, toen in de kantine, later in de gangen en nog later in de klas. Twintig jaar geleden ging het nog maar om een of twee leerlingen per klas, nu zijn het er meer. De afkeer van schoolse waarden en normen wordt veel meer dan vroeger 'gepromoot' via muziekclips, raps, reclames, games en Oh Oh Cherso-achtige programma's.

Is er iets aan te doen?

Ja, u krijgt meer dan 99 tips. Sommige tips vereisen voorbereiding, andere kunt u meteen morgen al gebruiken. Drie voorbeelden:

- * Geef de hardste schreeuwer niét meteen alle aandacht. Intimideren mag niet beloond worden.
- * Laat niet toe dat er minachtend over medeleerlingen of collega's gesproken wordt. Accepteer geen 'klein geweld' zoals: *die slome, die kale, die homo*. U kunt zeggen: *ik wil ook niet dat er zo over jou gepraat wordt*.
- * Zorg dat u niet over zich heen laat lopen. Ze moeten aan u zien dat u niet met zich laat spotten. U kunt die uitstraling ontwikkelen, zie hoofdstuk 12.

Wat is het belangrijkste om straatcultuurgedrag tegen te gaan?

In het leven van veel van deze leerlingen is het vaak 'chaos'. Daarom moet een leraar vooral duidelijk zijn, grenzen stellen, consequent zijn, regels handhaven. En tegelijkertijd contact opbouwen, interesse tonen, hun leefwereld snappen, ze ondersteunen. De docent moet ook meer bouwen aan groepsvorming. *Wij zijn klas IIB, wij doen zoiets niet*. Leraren kunnen veel winnen als ze superduidelijk grenzen stellen, op een respectvolle manier.

In 'Machomannetjes' vindt u hoofdstukken over de volgende onderwerpen:

- * Hoe kunt u straatgedrag terugdringen?
- * Hoe kunt u concreet reageren als leerlingen u intimideren of bedreigen?
- * Wat kunt u doen als ze u pakken op een kwetsbaar punt?
- * Hoe kunt u heftige politieke onderwerpen bespreken?
- * Wat kunt u zelf uw harde kant ontwikkelen?
- * Hoe kunt u de afkeer van homoseksualiteit verminderen?
- * Hoe krijgt u de kankerwoorden de school uit?
- * Hoe kunt u de zuigkracht van mobieltjes terugdringen? (vanaf de 5^e druk)

Nog meer tips, om morgen al te gebruiken:

- * Begrijp dat jongeren straatgedrag buiten nodig hebben. Binnen de school kan het niet geaccepteerd worden.
- * Leer jongeren de taalvolgorde 'mijn vriend en ik' in plaats van 'ik en mijn vriend'. Zij leren dan elke dag weer dat zij niet het centrum van de wereld zijn. Er is ook plaats voor anderen.
- * Als u kwaad bent, let erop of u alleen het gedrag afwijst of ook de persoon. Vooral bij jongeren die veel 'respect' nodig hebben, de korte lontjes, is dat belangrijk.
- * Leer kinderen dat 'kwetsbaar-zijn' mag. Je mag fouten maken, twijfelen, hulp nodig hebben, homo zijn, praten i.p.v. vechten, iemand vóór laten gaan, etc. Ze hoeven dan minder met stoer machogedrag hun 'zwakke' gevoelens te overschreeuwen.

Zijn de tips ook bruikbaar in andere organisaties?

Alle tips zijn onmiddellijk bruikbaar in het jongerenwerk, bij de politie, in zwembaden, in het openbaar vervoer, in bibliotheken en bijv. voor toezichthouders op straat.

Hans Kaldenbach:

Machomannetjes, 99 tips om de straatcultuur terug te dringen uit uw school.

Uitgeverij Prometheus, Amsterdam

Van dezelfde auteur, bij dezelfde uitgever:

* <i>Lastige ouders, moeilijke leerlingen, 99 tips</i>	2019, 1 ^e druk	ISBN 90 446 4294 0	€ 16,00
* <i>Korte lontjes, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de klas</i>	2019, 16 ^e druk	ISBN 90 446 3141 8	€ 16,00
* <i>Machomannetjes, 99 tips... straatcultuur terug te dringen uit uw school</i>	2019, 15 ^e druk	ISBN 90 446 1813 6	€ 16,00
* <i>Respect, 99 tips voor het omgaan met jongeren in de straatcultuur</i>	2019, 37 ^e druk.	ISBN 90 446 0706 5	€ 12,00
* <i>Hangjongeren, 99 tips voor buurtbewoners en voorbijgangers</i>	2016, 11 ^e druk.	ISBN 90 446 1151 9	€ 10,00
* <i>Doe maar gewoon, 99 tips voor het omgaan met Nederlanders</i>	2019, 51 ^e druk.	ISBN 90 446 3559 1	€ 10,00

Prijzen, juli 2019

Voor een lezing of training bij u op school: kaldenbach@telfort.nl

www.hanskaldenbach.nl